

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Nerenweg 21 (Laarne, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2020J2
oktober 2020

NOTA
VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM (FASE 1)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Voorafgaand:

Bekrachtigde archeologienota met uitgesteld traject (ID11703)

- Verslag van resultaten bureauonderzoek (2019F98)
- Programma van maatregelen (2019F98)
- Verslag van resultaten landschappelijk bodemonderzoek (2020J19)

Verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek (2020J2)

Colofon

Ruben Willaert nv
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Marie Lefere

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert nv, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert nv, Sint-Michiels-Brugge, 2020

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert nv.

Ruben Willaert nv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1. Programma van maatregelen.....	6
1.1 Administratieve gegevens	6
1.2 Aanleiding van het vooronderzoek	7
1.3 Resultaten vooronderzoek met ingreep in de bodem.....	7
1.4 Gemotiveerd advies.....	7
1.5 Programma van maatregelen.....	7
1.5.1 Vraagstelling en onderzoeksdoelen	8
1.5.2 Onderzoeksstrategie en –methode	8
1.5.3 Conservatiestrategie.....	8
1.5.4 Natuurwetenschappelijk onderzoek.....	8
1.5.5 Duur en kostenraming.....	9
1.5.6 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders	9
1.6 Conclusie.....	10
2. Bibliografie.....	11

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied met kadastrumnummers weergegeven op de GRB-basiskaart (bron: Geopunt).6

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens	6
---	---

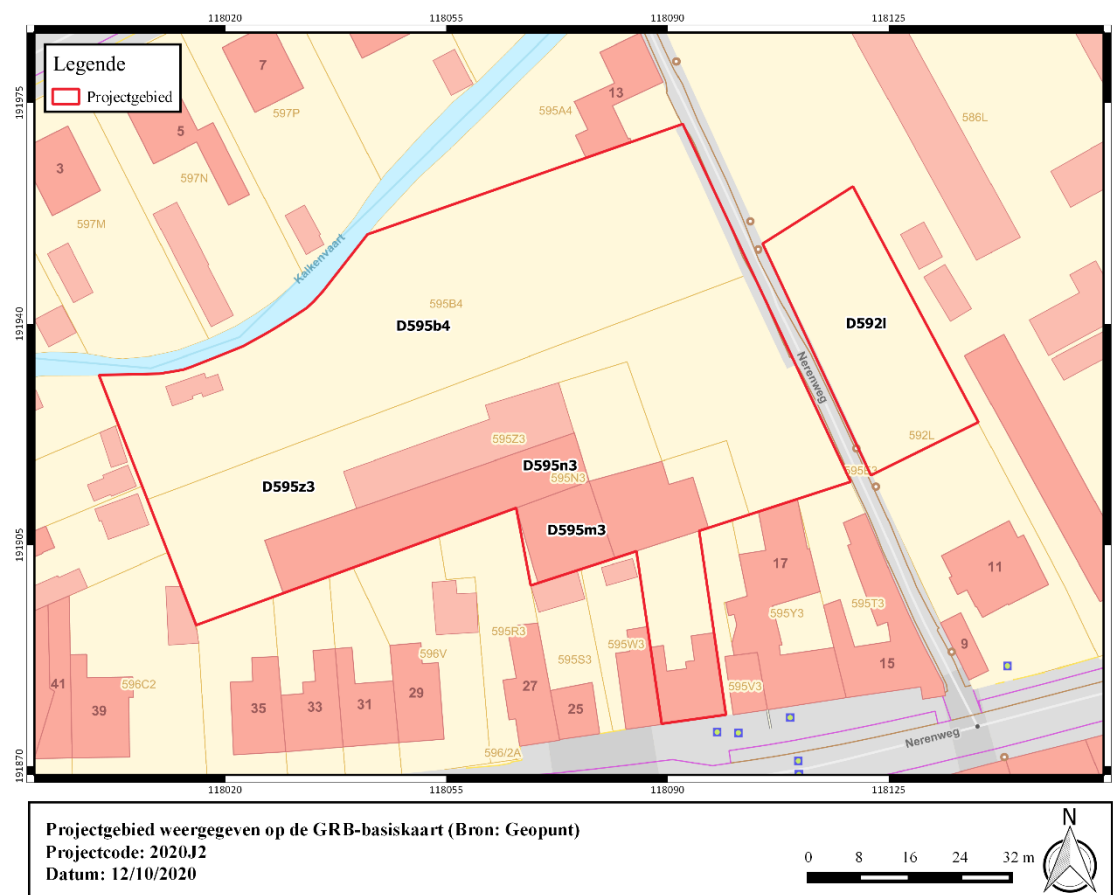

1. Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

a) Projectcode	2020J2	
b) De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	Ruben Willaert nv OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
c) De locatie van het vooronderzoek:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Laarne
	Deelgemeente	Kalken
	Postcode	9270
	Adres	Nerenweg 21
	Toponiem	Nerenweg 21
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 118000.02$ $Y_{\min} = 191876.71$ $X_{\max} = 118139.18$ $Y_{\max} = 191971.65$
d) Het kadasterplan met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelnummer of -nummers	Laarne, Afdeling 2 (Kalken), Sectie D, nr's: 595b4, 595z3, 595n3, 595m3, 5921 Zie Figuur 1	

Tabel 1: Administratieve gegevens

Figuur 1: Projectgebied met kadasternummers weergegeven op de GRB-basiskaart (bron: Geopunt).

1.2 Aanleiding van het vooronderzoek

Aanleiding van het proefsleuvenonderzoek vormt de geplande verkaveling ter hoogte van de Nerenweg 21 te Laarne. Het voorgaande bureauonderzoek en daaropvolgende landschappelijke bodemonderzoek boden onvoldoende informatie om de archeologische waarde van het terrein te bepalen. Er werd daarom een proefsleuvenonderzoek geadviseerd. Dit werd uitgevoerd op 8 oktober 2020. Verwerking is van start gegaan op 12 oktober 2020.

1.3 Resultaten vooronderzoek met ingreep in de bodem

Tijdens het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek werden 7 sleuven aangelegd en 1 kijkvenster. 5 van de 7 sleuven hadden een noord-zuidoriëntatie, terwijl de 2 meest westelijke sleuven een zuidwest-noordoost oriëntatie hadden. In de zuidwestelijke hoek van het terrein werd een kijkvenster aangelegd teneinde de daar aanwezige sporen in hun ruimtelijke context te kunnen bestuderen. Tijdens de aanleg van de proefsleuven werden 4 bodemkundige profielen geplaatst. Hieruit kon worden afgeleid dat de bodemopbouw een AC-profiel vertoonde, hetgeen eveneens werd aangetoond door het landschappelijk bodemonderzoek.

Binnen het projectgebied konden verschillende archeologische sporen worden geregistreerd, het gaat hierbij om grachten/greppels, kuilen en een 12-tal paalsporen. Deze laatste maken deel uit van één of meerdere structuren en dienen onderwerp te vormen van een vervolgonderzoek.

1.4 Gemotiveerd advies

Op basis van de uitgevoerde proefsleuven kan een advies geformuleerd worden betreffende het al dan niet opnemen van bijkomende maatregelen in het kader van verder archeologisch onderzoek op het projectgebied Laarne Nerenweg.

Er werden 7 proefsleuven en 1 kijkvenster aangelegd ter hoogte van het projectgebied. Op die manier werd 733,46 m² van het terrein archeologisch onderzocht, dit komt neer op een percentage van 14,8 %.

Er konden 23 antropogene sporen worden geregistreerd: grachten/greppels, kuilen en verschillende paalsporen. Deze laatste maken naar alle waarschijnlijkheid deel uit van een archeologische structuur (1 of meerdere gebouwen) en dienen verder te worden onderzocht. Een vervolgonderzoek in de vorm van een extra bureauonderzoek met bijkomende materiaalstudie en natuurwetenschappelijk onderzoek kan deze fase van het onderzoek vervolledigen. Dit kan leiden tot een beter begrip van de verschillende paalsporen. Bovendien is dit noodzakelijk om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden.

1.5 Programma van maatregelen

Het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek te Laarne Nerenweg toont de archeologische waarde van het projectgebied duidelijk aan. Om de resultaten van het proefsleuvenonderzoek beter te begrijpen, de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden en zo een meerwaarde te bieden aan de geschiedenis van Laarne is een vervolgonderzoek in de vorm van extra verwerking, materiaalstudie en natuurwetenschappelijk onderzoek aangewezen.

1.5.1 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

- Wat is de datering van het aangetroffen vondstmateriaal?
- Wat is de aard en datering van de aangetroffen sporencombinatie?
- Kan er op basis van natuurwetenschappelijk onderzoek meer informatie ingewonnen worden over het uitzicht van het toenmalige landschap, de organisatie van de nederzetting/erf?
- Zijn er aanwijzingen in verband met sociale status van de bewoners?
- Zijn er culturele invloeden vanuit andere gebieden of handelscontacten met andere regio's?
- Wat kan er op basis van het organisch vondstmateriaal gezegd worden over de functie, het voedselpatroon en de bestaans economie?

1.5.2 Onderzoeksstrategie en –methode

- Materiaalstudie: - Reinigen
 - Determineren
 - Fotograferen & digitaliseren (databank)
 - Teken en digitaliseren
- Natuurwetenschappelijk onderzoek: - Datering via C14
 - Analyse monster zaden & vruchten
- Digitaliseren van de gemaakte coupe tekeningen en vervolledigen tot een grondplan.
- Rapportage

Doelstelling is om via materiaalstudie en natuurwetenschappelijk onderzoek bovenstaande onderzoeksvragen te beantwoorden.

1.5.3 Conservatiestrategie

Er is nog geen definitieve bestemming voor het deponeren van het archeologisch ensemble bepaald. In afwachting hiervan zullen de vondsten bewaard worden in het depot van Ruben Willaert nv waarbij alle vondsten zullen worden ingepakt worden conform de vereisten zoals gesteld in de handleiding "Inpakken, een kunst. Het verpakken van archeologische vondsten."¹

1.5.4 Natuurwetenschappelijk onderzoek

- *Waarderingen*
 - *4 VH Waarderingen ¹⁴C-datering*
- *Analyses*
 - *4 VH analyses macrobotanie*
 - *Maximum 4 VH ¹⁴C-datering*

Bijkomende opmerking:

¹ COOLS A., 2009. Inpakken, een kunst. Het verpakken van archeologische vondsten. Onroerend Erfgoed, Brussel.

Het monster voor macrorestenonderzoek wordt idealiter na natuurwetenschappelijk onderzoek uitgezeefd op een maaswijdte van 1mm om eventuele kleine vondsten te recupereren.

1.5.5 Duur en kostenraming

Materiaalstudie en digitalisatie: 3 mandagen

Natuurwetenschappelijk Onderzoek (NWO): WU afhankelijk van de nodige VH

Rapportage materiaalstudie en NWO: 3 mandagen

1.5.6 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders

Voor de rapportage wordt minstens de veldwerkleider ingezet onder toezicht van de erkende archeoloog.

1.6 Conclusie

In het kader van de geplande werkzaamheden die het aanwezige bodemarchief te Laarne Nerenweg bedreigen wordt een vervolgonderzoek geadviseerd in de vorm van een verdere verwerking van de verzamelde gegevens omtrent de paalsporen, een materiaalstudie en een natuurwetenschappelijk onderzoek.

Binnen het projectgebied werden verschillende antropogene sporen geregistreerd. Het gaat om grachten/greppels, kuilen en een 12-tal paalsporen. Deze laatste vormen het onderwerp van het vervolgonderzoek en dienen in hun volledigheid te worden onderzocht. Ze vormen naar alle waarschijnlijkheid één of meerdere structuren.

Het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek te Laarne Nerenweg toont de archeologische waarde van het projectgebied duidelijk aan. Om de resultaten van het proefsleuvenonderzoek beter te begrijpen, de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden en zo een meerwaarde te bieden aan de geschiedenis van Laarne is een vervolgonderzoek zoals hierboven uitgeschreven aangewezen.

2. Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2019

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

COOLS A., 2009. Inpakken, een kunst. Het verpakken van archeologische vondsten. Onroerend Erfgoed, Brussel.

Lefere M. *et al.*, 2020, *Verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek Laarne Nerenweg 21*, onuitgegeven rapport, Ruben Willaert nv, Brugge.

